

МІСЬКА ПРОГРАМА

Міська комплексна цільова програма „Екологія – 2010”

Загальні положення

Міська комплексна цільова програма „Екологія – 2010” (далі -Програма) спрямована на реалізацію державної та міської політики щодо забезпечення конституційного права людини на безпечне довкілля та виконання обов'язку щодо охорони, раціонального використання та відтворення природних ресурсів.

Забезпечення екологічної стабільності, охорона навколишнього природного середовища, поліпшення умов проживання населення є складовою частиною економічного і соціального розвитку міста.

Розроблення Програми обумовлено існуванням екологічних проблем, вирішення яких або зменшення їх негативного впливу потребує значних коштів та часу. Без такої Програми фінансування природоохоронних заходів буде провадитися дуже повільно.

2. Сучасний екологічний стан та основні екологічні проблеми міста

Аналіз щорічних статистичних даних рівня забруднення атмосферного повітря міста показує, що обсяг викидів забруднюючих речовин залежить від обсягів промислового виробництва підприємств та кількості транспортних засобів. Головними забруднювачами атмосфери є АТ „Херсоннафтопереробка” та ВАТ „Херсонська ТЕЦ”. У 2004 році загальний обсяг викидів підприємствами по місту склав 6,5 тис. тонн, або 75% по області, що менше ніж у 2003 році на 0,4 тис. тонни. Обсяг забруднюючих речовин, що викидається в атмосферне повітря усіма видами транспорту, напроти, зростає. Так, у 2004 році їх обсяг склав 21,3 тис. тонни, а у 2003 – 16,9 тис. тонни.

Основним джерелом забруднення водних об'єктів міста є недостатньо очищені стічні води, що скидаються у поверхневі водойми МКП „Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства м. Херсона” та деякими підприємствами міста. Річний обсяг скидів стічних вод у 2004 році, за даними статзвітності, склав 28,77 млн. м³, з них забруднених – 1,323 млн. м³. За даними Херсонського обласного центру з гідрометеорології, стан забруднення води у Дніпрі на сьогодні характеризується як помірний. Вміст інгредієнтів, що контролюються, не перевищує гранично допустимі концентрації і знаходиться на рівні середніх багаторічних значень.

Херсон розташовано на березі найбільшої ріки України – Дніпра. Історично склалося, що розбудова міста велася вздовж ріки. Мешканці житлових будинків, підприємства, розташовані у водоохоронній зоні, споживають дніпровську воду і вносять свою частку в її забруднення та засмічення берегів. Відповідно до вимог природоохоронного законодавства, з метою створення та підтримання сприятливого гідрогеологічного режиму та санітарного стану Дніпра, запобігання знищенню навколводних рослин і тварин, необхідно встановити межі водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, в яких запроваджується режим обмеженої господарської діяльності.

Водопостачання міста здійснюється з Сарматського водоносного горизонту. За даними статзвітності, фактичний обсяг водозабору прісної води по місту складає 42,1 млн. м³, з них 37,95 млн. м³ – підземної, 4,15 млн. м³ – з поверхневих джерел. Найбільший обсяг прісної підземної води (у 2004 році - 34,85 млн. м³) видобуває МКП „ВУВКГ м. Херсона” для забезпечення питною водою мешканців міста. За даними Південно-Української гідрогеологічної експедиції, з 151 артсвердловини МКП „ВУВКГ м. Херсона” 22 необхідно затампонувати через подачу некондиційних вод або незадовільний санітарно-технічний стан. Замість цих свердловин передбачається будівництво нових. Для забезпечення мешканців якісною питною водою, необхідно провести будівництво нового водозабору та здійснити реконструкцію Верхньоантонівського.

Залишається гострою проблема знешкодження твердих побутових відходів на міському полігоні, який виник у 60-х роках минулого століття у відпрацьованих кар'єрах Комбіната стінових та в'язучих матеріалів як стихійне сміттєзвалище. Відсутність початкових проектних документів на експлуатацію та технологію знешкодження відходів, неможливість через відсутність електро- та водопостачання застосування прогресивних засобів сортування та переробки сміття створюють певні проблеми. Потрібно вжити негайних заходів для приведення полігону з поховання твердих побутових відходів (далі – полігон ТПВ) до належного еколого-безпечного стану. Необхідно здійснити першочергові заходи з поліпшення стану існуючого міського полігону ТПВ на період експлуатації до 2007 року, які є складовою частиною розділу проекту реконструкції „Оцінка впливу на навколишнє природне середовище”. Для запобігання забрудненню підземних водонесучих горизонтів необхідно регулярно вести спостереження за станом підземних вод на території полігону. Крім того, потрібно провести вишукувальні роботи для визначення місця розташування нового полігону ТПВ.

У Херсоні існує проблема підтоплення території, що загрожує безпеці проживання населення, негативно впливає на стан підземної комунальної мережі, житлових і промислових будівель, транспортної мережі. Підтоплення обумовлено як природними факторами, так і негативними наслідками діяльності людини. Це - безстічний рельєф з природними подовими пониззями (район залізничного вокзалу, Млини, Північний, Текстильніків), відсутність природних дренажів, що пов'язано зі знищенням ярів. Значно загострюють проблему збільшення площі забудови, асфальтованої площі за рахунок зменшення зелених зон, витікання води з водопровідних та каналізаційних мереж при аваріях, порушення нормальної роботи систем дощової каналізації.

У місті в останні роки спостерігається погіршення стану зелених насаджень, у своїй більшості висаджених у повоєнний період, та незадовільний стан газонів. Причиною цього є фізіологічне старіння дерев, які потребують заміни за віком, недостатність бюджетних коштів на утримання об'єктів зеленого господарства, відсутність міського спеціалізованого підприємства зеленого будівництва, а також відсутність належного догляду підприємств, установ та організацій за зеленими насадженнями, які знаходяться на прилеглих до них територіях.

3. Мета та основні завдання

Основною метою Програми є забезпечення екологічно безпечних умов проживання населення міста, запобігання виникненню екологічних надзвичайних ситуацій, охорона, раціональне використання та відтворення природних ресурсів.

Для досягнення цієї мети необхідно провести ряд заходів щодо зменшення забруднення довкілля стічними водами, раціонального водокористування, охорони поверхневих вод, запобігання підтопленню та зсувонебезпечним явищам, вирішення проблеми розташування нового міського полігону ТПВ, збереження та відновлення зелених зон, зменшення негативного впливу підприємств міста на довкілля, підвищення рівня екологічної свідомості мешканців міста, проведення виховної роботи щодо охорони навколишнього природного середовища.

Програма розрахована на 5 років, виконання її заходів передбачається протягом 2006-2010 років.

4. Фінансове забезпечення

Орієнтовані обсяги коштів, необхідних на виконання заходів Програми, наведені у додатку до Програми. В цінах 2005 року загальна сума цих коштів складає 368 млн. 867,4 тис. грн.

Фінансування Програми передбачається за рахунок коштів:

- міського, обласного та державного бюджетів, у т.ч. фондів охорони навколишнього природного середовища;
- кошти підприємств, установ та організацій;
- кошти з інших джерел (що не суперечить вимогам чинного законодавства - добровільні внески, інвестиції тощо).

Щороку обсяги фінансування заходів Програми уточнюються у межах наявних фінансових ресурсів, після чого подаються бюджетні запити для врахування при підготовці проектів відповідних бюджетів.

Головними розпорядниками бюджетних коштів, які виділятимуться на виконання заходів Програми, є структурні підрозділи виконавчого комітету Херсонської міської ради відповідно до своїх функцій.

5. Організація та контроль за виконанням заходів

Виконавцями Програми є міські комунальні та промислові підприємства, інші підприємства, організації та установи незалежно від форм власності.

Забезпечення взаємодії та координації роботи управлінь виконавчого комітету Херсонської міської ради та підприємств, організацій і установ, пов'язаних з виконанням Програми, здійснюється постійною комісією міської ради з питань екології.

Організацію виконання заходів Програми, відповідно до своїх повноважень, здійснюють структурні підрозділи виконавчого комітету Херсонської міської ради.

Контроль за ходом виконання Програми покладається на постійну комісію міської ради з питань екології, управління екології та природних ресурсів.

У період дії Програми, управління екології та природних ресурсів двічі на рік готує інформацію про хід її виконання в поточному році, яка розглядається постійною комісією з питань екології. На початку року міська рада заслуховує звіт про виконання Програми в минулому році. В I кварталі 2011 року на розгляд міської ради виноситься звіт про виконання Програми за весь період.

6. Очікувані результати

У ході та по завершенні реалізації Програми очікується зменшення скидів забруднюючих речовин у поверхневі водойми, вирішення питання поводження з твердими побутовими відходами, збільшення кількості зелених насаджень та озеленених зон в місті та взагалі – поліпшення екологічного стану Херсона.